

Jor mig ſtiller det ſig ſom ubegribeligt, at man ſkulde lønne Embedsmænd paa den Maade, at, naar de først ſade i Embedet, kunde de høre ſig ad, ſom de vilde. Men ere de ikke Statens Embedsmænd, hvis Embedsmænd ere de da? Jeg vil ſpørge: hvis? thi jeg kan ikke finde Nogen, hvis Embedsmænd de ſkulde være. Menighedens? Ja lader os her tale om, at Menigheden ſkulde have Ret til at afſtedige dem, og vi vilde ſee, hvorledes man ſaa tager paa Veie. Naar der her har foreligget Forſlag til, at Menighedens Flertal ſkulde have Ret til at afſtedige dem, da kaldes det den ſtorſte Uforſvarlighed og Urimelighed. Det er alſaa ikke Menighedens Embedsmænd. Ere de da Sjællands Biſkops Embedsmænd, eller hvis Embedsmænd ere de? Jeg ønsker gjerne at høre et Svar derpaa, thi de maa dog høre et Sted her. De kunne dog ikke ſvæve i Luften; i alt Fald ſvæve de Tiender, de ſaae, ikke i Luften. Hvad i Dvrigt ſelve Forſlagene angaar, da har jeg allerede erklæret, at jeg maa antage dette Spørgsmaal for udebatet, og jeg ſkal alſaa ikke videre komme tilbage dertil.

Sermansen: Jeg ſkal overlade til det høie Thing, at afgjøre, hvor vidt jeg, i Begrundſelſen af mit Forſlag eller i mit Svar paa, hvad der anført imod det, har været vidtloſtig eller ikke. Jeg haaber, at jeg tør udbede mig Thingets Opmærksomhed endnu for nogle korte Bemærkninger. Den ærede ſidſte Taler (S. A. Hanſen) ſpurgte; hvis Embedsmænd ere Præſterne? Vi have høvdet, at de ikke ere blotte og bare Statsembedsmænd, og det ærede Medlem har virkelig givet det ſamme Svar, idet han flere Gange eller i alt Fald een Gang har forelagt et Lovforſlag med den Titel: Forſlag til Lov om Menighedernes Delagtighed i Valget af deres Præſter. Der er alſaa her et Forhold tilſtede, ſom paa ingen Maade er tilſtede mellem f. Ex. Bſolkningen i en Retskreds og dennes Dommere eller Politimester. Dette forekommer mig at være klart for enhver ſundt Tænkende. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) talte om det ſtore og betydelige Indtægtsſtillæg, ſom de 1000 Præſter ville modtage, naar vort

Forſlag bliver modtaget, og det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hanſen) talte om de ſtore og rige Gaver, ſom de vilde ſaae; men jeg vil blot bede ærede Medlemmer lægge Mærke til, at vort Forſlag kun gaar ud paa, at det ſtilles aldeles frit, om Nogen vil give Noget eller ikke. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm) har rimeligvis ikke hørt, hvad jeg ſagde, thi jeg udtalte ikke, at det er nogen ſærlig Føleſſesſag for mig, at der bliver givet Offer i Kirken, tværtimod, jeg har ſagt det Modſatte. Naar det ærede Medlem mente, at det kunde føre til Dvang nu at indføre en ſaadan Frihed, ſaa kan denne jo komme alligevel ved Tidernes Tryk. Hvis vi f. Ex. kom tilbage til den Tilſtand, vi havde under den tvungne Statskirke paa Gnevældens Tid, nytter det jo ſlet ikke Noget, hvad vi end vedtage her i Dag. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) ſagde endelig, at der ſom vi vilde gaa til fri Præſtelønning og ſaa noies med den Underſtøttelse af Staten, ſom den omhandlede Grundlovsparagraf tilſiger, ſaa var det en anden Sag, men jeg veed ikke, at Grundloven tilſiger en ſaadan vis Underſtøttelse, hvor Lønningen forreſten er fri. Jeg har hidtil troet — og dette har jeg hørt udvilde af Mange og mellem diſſe nogle af de betydeligſte Mænd af dem, ſom have været med til at give Grundloven —, at det, der ſkal forſtaas ved Underſtøttelse fra Statens Side, er Alt, hvad der nu anvendes til Geiſtlighedens Lønning, Offeret og Accidenterne undtagne, og det var i denne Betydning, at jeg i mit første Foredrag udtalte, at det var en Omordning af Underſtøttelſen fra Statens Side, ſom Forſlaget gaar ud paa, og ikke paa noget Andet. Naar det ærede Medlem vedblivende taler om det Baand og det Tryk, det vil være for Mange; naar der indføres Frihed i dette Forhold, og taler om, at det var yderliggaaende Forſlag fra vor Side, ſkal jeg kun ſtaa faſt og bede Thinget lægge Mærke til, at vort Forſlag, ſom kun gaar ud paa Frihed, kaldes yderliggaaende, tvingende og trykkende, medens Dvang og Forbud i dette Forhold melde ſig i Frihedens og Lighedens Navn.